

PRESS RELEASE

Bahá'í International Community

04 May 2023

For Immediate Release

For more information, contact:

- Simin Fahandej in Geneva at (office) +41 (22) 798-5400 or (mobile) +41 (78) 880-0759
- Padideh Sabeti in London at (mobile) +44 (774) 338-2905
- Farhad Sabetan in San Francisco at (office) +1 (847) 733-3460 or (mobile) +1 (925) 548-9818

دفن اجباری متوفیان بهائی در گورستان خاوران. چهار بهائی در این رابطه دستگیر شدند

مایه تأسف و رنج عمیق جامعه جهانی بهائی است که در بحبوحه رنج و مشکلات گسترده مردم ایران، مسعود مومنی مأمور وزارت اطلاعات، به دفن اجباری متوفیان بهائی بدون اطلاع خانواده‌هایشان و بدون رعایت آداب کفن و دفن بهائی ادامه می‌دهد.

اکنون خبر دفن چهار بهائی دیگر به این روش بی‌رحمانه- به دنبال دو مورد قبلی در پایان مارس- دریافت شده است. سه جسد دیگر در سردخانه هستند در حالی که خانواده‌های آنان همچنان به تلاش خود برای دفن آبرومندانه عزیزان شان ادامه می‌دهند.

در اقدامی کینه‌جویانه، سه نفر که سال‌ها در آرامستان بهائیان به سایر هم‌کیشان خود کمک می‌کردند به اسامی آقایان منصور امینی، ولی الله قدمیان و عطاءالله ظفر توسط وزارت اطلاعات دستگیر شده‌اند. علاوه بر این، اعضای یکی از خانواده‌ها که سعی می‌کرد مسائل کفن و دفن را از راه‌های قانونی حل کند در بازداشت به سر می‌برد. دستگیری خانم شادی شهیدزاده بدنبال مراجعه او به مقامات حکومت برای درخواست اجازه دفن مادر بزرگش با رعایت آداب بهائی بوده است.

آقای مومنی مبالغه‌گرافی را درخواست می‌کند تا به بهائیان اجازه دهد عزیزان خود را در آرامستانی که متعلق به خود آن‌ها است دفن کنند. این درخواست که مورد قبول خانواده‌ها قرار نگرفته است تنها به صورت شفاهی مطرح شده و آقای مومنی تاکنون هیچ سند رسمی مکتوبی ارائه نکرده است. مشخص نیست که این مبالغه‌گراف باید به وزارت اطلاعات، به اداره دیگری و یا به شخص آقای مومنی پرداخت شود.

آقای مومنی در هفته‌های اخیر مجموعاً شش شهروند بهائی را به این شیوه دفن کرده است. افزون بر این، او بهائیان متوفی را در قبرهای باریکی دفن کرده و حداقل در یک مورد دو جسد را در یک قبر قرار داده. این دفن‌ها در محل گور دسته‌جمعی خاوران، محل دفن هزاران زندانی سیاسی و عقیدتی اعدامی دهه ۸۰ انجام می‌شود. دو سال پیش حکومت ایران تلاش کرده بود بهائیان را مجبور به [دفن متوفیان شان در این قبرستان](#) کند که با اعتراض‌های جهانی علیه این اقدام مواجه شد.

سیمین فهندژ، نماینده جامعه جهانی بهائی (BIC) در سازمان ملل گفت: «اقدام ظالمانه دفن اجباری و دستگیری ناعادلانه این چهار بهائی بی گناه حقیقتاً باورکردنی نیست. خانواده‌هایی که در سوگ مرگ عزیزان خود غمگین و عزادار هستند، اکنون بار مضاعفی را بردوش می‌کشند، از دفن عزیزانشان با رعایت آداب بهائی در قبرستان خودشان منع می‌شوند، و در مواردی مشاهده می‌کنند که خانواده و هموطنان بهائی‌شان برای احقاق حقوق اولیه خود به سادگی بازداشت می‌شوند. این سنگدلی و بیرحمی باید متوقف شود.»

بهائیان بیش از چهار دهه است که با مشکلات کفن و دفن مواجه بوده‌اند. گورستان‌های آنها ویران شده، قبرها هتک حرمت شده و خانواده‌ها حتی از زیارت آرامستان‌ها منع شده‌اند، همه اینها بخشی از آزار و اذیت سیستماتیک دولت ایران بر جامعه بهائی است.

پیشینه:

- در آوریل ۲۰۲۳، جامعه جهانی بهائی (BIC) گزارش داد که در [اقدامی بی‌رحمانه و شنیع](#)، مسعود مومنی، مأمور وزارت اطلاعات که در آوریل ۲۰۲۱ کنترل قبرستان متعلق به بهائیان در تهران را به دست گرفته بود، یک بهائی متوفی را بدون اطلاع خانواده و بدون اجرای مراسم کفن و دفن بهائی در قبرستان خاوران در نزدیکی تهران دفن کرد.
- این مأمور از خانواده متوفی خواسته بود که برای دفن در زمین‌هایی که تا پیش از این در مالکیت و مدیریت جامعه بهائی بود، هزینه گزافی بپردازند. او خانواده را تهدید کرده بود که عدم برآورده کردن خواسته‌هایش منجر به دفن متوفی در محلی در مجاورت قبرستان بهائیان خواهد شد که قبلاً توسط دولت برای دفن زندانیان سیاسی اعدامی استفاده شده است.
- اسامی شش بهائی متوفی، آقایان بهزاد مجیدی، عزت‌الله صدفی، خانم عزت ضرغامی، خانم فیروزه اخترخاوری، خانم مریم معینی‌پور، خانم درنا مولایی (بابایی) که تا به امروز توسط آقای مومنی در گور دسته‌جمعی خاوران به خاک سپرده شده‌اند.
- همان مأمور اطلاعات، خانواده متوفی دیگری را تهدید کرده که در صورت امتناع از پرداخت هزینه درخواستی، این متوفی را نیز به همان شکل دفن خواهند کرد.
- دو سال پیش، به عنوان بخشی از کارزار سیستماتیک ۴۳ ساله برای آزار و اذیت بهائیان، مقامات ایران از استفاده بهائیان از قسمتی از قبرستان خاوران که متعلق به خود آنان بود [ممانعت کرده](#) و از بهائیان خواستند از زمین مجاوری استفاده کنند که قبلاً به عنوان گور دسته‌جمعی استفاده شده بود.
- بهائیان به احترام کشته‌شدگان و خانواده‌های داغ‌دیده آنها از این کار خودداری کردند.
- قبل از انقلاب، جامعه بهائی تهران صاحب آرامستانی زیبا و برازنده به مساحت حدود ۸۰۰۰۰ متر مربع بود. در سال ۱۹۸۰، این آرامستان مرکزی بهائیان در تهران مصادره شد. سپس دولت با برداشتن سنگ قبرها و فروش سنگ‌های ارزشمند، محل دفن بیش از ۱۵ هزار بهائی را با خاک یکسان کرد. در دهه ۱۹۹۰، با نبش قبر اجساد و بار کردن آنها

به شکل خفت‌باری در کامیون‌ها، این آرامستان مورد هتک حرمت بیشتری قرار گرفت. بعد از آن بود که زمین را با بولدوزر برای ساخت «فرهنگسرای خاوران» یکدست کردند.

- مدیرعامل سازمان بهشت زهرا (نهاد مدیریتی قبرستان بزرگ خاوران تهران) بعدتر اعلام کرد که قطعه زمینی به مساحت ۲۷۰۰۰ متر مربع که پیش از این جامعه بهائی اقدام به خرید آن به منظور احداث گورستان نموده بود، بدون تسهیلات و به صورت قانونی به این جامعه واگذار شده است. پس از انتقال زمین به جامعه بهائی، بهائیان فداکارانه فضای سبز باز، سردخانه و غسل‌خانه، دیوار اطراف و دروازه‌های ورودی و خروجی را در جاده خاوران توسعه دادند. سایر جوامع اقلیت نیز آرامستان‌های جداگانه‌ای در این محل وسیع تر دارند. آرامستان جدید بهائیان در همین مجموعه وسیع تر در کنار آرامستان ارامنه و در مجاورت گور دسته‌جمعی قربانیان سیاسی قرار دارد.
- قبرستان خاوران تهران آرامگاه هزاران قربانی سیاسی است که در دهه ۱۹۸۰ توسط جمهوری اسلامی کشته شده و در گورهای دسته‌جمعی دفن شدند.
- تلاش برای دریافت مبلغ گزاف از بهائیان داغدار برای استفاده از آرامستان متعلق به خودشان در تهران و دفن متوفی آن‌ها در گور دسته‌جمعی دهه ۱۹۸۰ تلاشی برای پاک کردن خاطره هزاران قربانی سیاسی و وارد کردن آسیب‌های بیشتر به جامعه ستمدیده بهائیان ایران است.
- دولت ایران از زمان انقلاب اسلامی ۱۹۷۹ تاکنون همواره موانعی در جهت کفن و دفن بهائیان ایجاد کرده و در بعضی موارد به طور کلی از آن ممانعت کرده است.
- در آداب کفن و دفن بهائی با متوفی با وقار و احترام رفتار شده و در هنگام دفن دعای خاصی خوانده می‌شود که هیچ یک از این شرایط در مورد این شش نفر رعایت نشد.
- بهائیان از سال ۱۹۷۹ به طور سیستماتیک در ایران مورد آزار و اذیت قرار گرفته‌اند، از جمله با بازداشت خودسرانه، محکومیت به حبس با اتهامات بی‌اساس، محرومیت از تحصیل و امرار معاش، مصادره و تخریب خانه‌هایشان، مورد تهمت و افترا قرار گرفتن از طریق نفرت‌پراکنی و هتک حرمت آرامستان‌هایشان که همه بخشی از کارزار حکومت برای تخریب جامعه بهائی ایران بوده است.